Lietas Nr. C30475416
Lietas arhīva Nr. C-1604-16/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknes tiesas tiesnese T.Maļinovska

2016.gada 24.oktobrī izskatīja rakstveida procesā Rēzeknē, Dārzu ielā 24 civillietu Seesam Insurance AS Latvijas filiāles, reģistrācijas Nr.40103475609, maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par zaudējumu EUR 1447,03 un likumisko procentu EUR 39,36 piedziņu,

Aprakstošā daļa :

Seesam Insurance AS Latvijas filiāle 2016.gada 22.februārī iesniedza tiesā prasības pieteikumu par zaudējumu EUR 1447,03 un likumisko procentu EUR 39,36 piedziņu no /pers. B/.

Prasībā norādīja, ka 2008.gada 07.janvārī starp prasītāju un /pers. C/ bija noslēgts apdrošināšanas līgums un izsniegta īpašuma apdrošināšanas polise Nr.19/004/82567/08, uz kuras pamata bija apdrošināts dzīvoklis /adrese/. 2008.gada 10.oktobrī apdrošinātais dzīvoklis bija applūdināts, par ko apsaimniekotājs sastādīja aktu. Prasītājs lūdza apsaimniekotāju sniegt informāciju par applūšanas iemesliem, uz ko saņēma atbildi, ka saliešana notika karsta ūdens ventiļa korpusa plīsuma dzīvoklī Nr.18 dēļ. Pēc iesniegtas tāmes prasītājs apstiprināja remonta darbu izmaksas uz summu Ls 1031,94 un, atskaitot pašrisku, izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību Ls 1031,94 jeb EUR 1326,03. Dzīvoklis Nr. 18 pieder atbildētājai.

Kā ir konstatēts ar aktu, apdrošinātais dzīvoklis bija applūdināts karsta ūdens ventiļa korpusa plīsuma dzīvoklī Nr.18 dēļ. Atbildētājai, kā dzīvokļa īpašniecei, bija pienākums sekot, lai viņas dzīvoklī esošas komunikācijas un sadzīves tehnika būtu laba tehniskā kārtībā, lai neapplūdinātu kaimiņu dzīvokli. Attiecīgi saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.pantu un Civillikuma 1779.pantu, atbildētājai ir pienākums atlīdzināt prasītājam zaudējumu.

No zaudējuma summas EUR 1326,03 no 2015.gada 18.jūnija līdz š.g. 17.decembrim atbildētājai tika aprēķināti likumiskie procenti 0,01644 % dienā, par 181 dienu EUR 39,36.

Tā kā atbildētāja nesedza prasītājam zaudējumus labprātīgi, prasītājs atbilstoši Sadarbības līguma Nr.01767-10-14A nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai, ir pilnvarojis SIA "Juliānus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētājas iepriekš minētos zaudējumus tiesas ceļā, līdz ar ko prasītājam rādījās papildus zaudējumi fiksētās maksas EUR 121,00 (fiksētā maksa EUR 100 + PVN 21% EUR 21) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana utt.). Ņemot vērā minēto, prasītājs uzskata, ka atbildētājas pienākums ir segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, bet arī zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas administrēšanu tiesvedības procesā.

Pamatojoties uz Civillikuma 1635., 1652., 1753., 1756, 1775., 1779.pantu, likuma "Par dzīvokļa īpašumu" 15.panta, prasītājs lūdz tiesu - piedzīt no atbildētājas par labu Seesam Insurance AS Latvijas filiālei zaudējumus EUR 1447,03 apmērā, likumiskos nokavējuma procentus EUR 39,36 un visus tiesāšanās izdevumus, kā arī noteikt prasītāja tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no parāda summas līdz sprieduma izpildei vai izsoles dienai.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājs nevēlas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbildētāja/pers. B/ 2016.gada 29.martā iesniedza tiesā savus rakstveida paskaidrojumus (l.l.46.-52.), kur norāda, ka prasītāja prasību neatzīst, jo uzskata, ka prasītājs nav pieradījis prasījumu pamatojumu un ka tieši viņas vainas dēļ tika appludināts /pers. C/ piederošs dzīvoklis Nr.14, /adrese/. Papildus noradīja, ka 2008.gada 10.oktobrī atbildētājas dzīvoklī atradās vecvecāki, kuri uzreiz pēc ūdens noplūdes konstatēšanas dzīvokļa tualetes istabā sazinājās ar apsaimniekotāju Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvā sabiedrību (turpmāk – DzĪKS) "Mežciems", lai pārtrauktu ūdens padevi mājai.

Pēc remonta darbu pabeigšanas DzĪKS „Mežciems" pārstāvji sastādīja aktu par atbildētajai piederoša /adrese/ apsekošanu. Atbildētāja saņēma un parakstīja šo aktu 2008.gada 13.oktobrī. Defekta aktā Nr.10, kuru sastādīja DzĪKS „Mežciems" komisija, kurā sastāvā bija iekļauti šo jomas profesionāli - gan santehniķis, gan siltumtehniķis iekļauts slēdziens „Ūdens noplūdes iemesls - iemesls nav noskaidrots". Atbildētāja secināja, ja ūdens bija konstatēts tualetes istabā, bet dzīvoklī Nr.18 noplūdes iemesls nav noskaidrots tātad nav šaubu, ka pie šādām telpām atrodas komunikācijas, stāvvadi un atbildētājai piederošais dzīvoklis Nr.18 ir applūdis kopējā ūdensvada bojājuma dēļ.

Ņemot vēra kā 2007.gada 06.novembrī starp atbildētāju /pers. B/, ka dzīvokļa Nr.18 īpašnieci un AAS "Balta" bija noslēgts Kredītņēmēja apdrošināšanas līgums Polises Nr.16351377, dzīvokli apsekojis AAS "Balta" speciālists. 2008.gada 16.oktobrī Ēkas apskates protokolā Nr.269309 arī nav nekādas dzīvokļa īpašnieka vainas konstatēšanas. /pers. B/, ka dzīvokļa Nr.18 īpašniecei bija izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība par nodarītajiem zaudējumiem.

Prasītājs, kā pierādījumu ir pievienojis Defekta akta Nr.11 kopiju. Defekta aktā Nr.11 datums nav īsti saprotams vai tas datēts ar 2008.gada 10.jūliju vai ar 2008.gada 07.oktobri, bet vienalga pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās 10.10.2008. Tādejādi atbildētāja uzskata, ka nav iespējams konstatēt kādi zaudējumi ir radušies pirms 2008.gada 10.oktobra un kādi tieši 2008.gada 10.oktobrī. Uzskata, ka prasītājs nav pierādījis zaudējumu apmēru. Turklāt, arī Defekta aktā Nr.11 iekļauts slēdziens - ūdens noplūdes iemesls - iemesls nav noskaidrots un nav nekāda slēdziena par ventiļa korpusa plīsumu atbildētājas dzīvoklī.

Prasītājs kā pierādījumu ir pievienojis 2008.gada 19.novembrī izsniegto informācijas vēstuli no DzĪKS "Mežciems". Cik ir saprotams no vēstules teksta šai vēstulei ir informatīvais raksturs, kas nav apstiprināts ne ar aktu par veiktiem dzīvoklī Nr.18 remonta darbiem, kuru parakstījusi atbildētāja, ne ar aktu par plīsuša ventiļa nomaiņu atbildētājas dzīvoklī, kuru parakstījusi atbildētāja, ne ar eksperta slēdzienu, kurš beidzot noskaidrojis ūdens noplūdes iemeslu atbildētājai piederošajā dzīvoklī Nr.18.

Atbildētāja neatzīst arī prasītāja prasību par EUR 121,00 piedziņu, jo nekādas pretenzijas, vai prasījumus, vēstules vai kādu citu dokumentu no prasītāja atbildētājas rīcībā nav un nebija līdz 2015.gada aprīlim. Pirmo paziņojumu par zaudējumu atmaksu EUR 1326,03 apmērā kas saistīta ar kaimiņu saliešanu kas notika 10.10.2008. atbildētāja pirmo reizi saņēma pēc vairāk par sešiem gadiem pēc notikuma (2015.gada aprīļa mēneša beigās).

Atbildētāja uzskata, ka administrēšanas izdevumi, kurus prasītājs norādījis kā zaudējumus, nav saistīti ar ūdens noplūdes negadījumu, tie nav izmaksāti negadījumā cietušai personai, līdz ar ko minētā naudas summa EUR 121,00 nav atzīstama par zaudējumiem Civillikuma 1779.panta izpratnē, kas būtu radušies atbildētājas darbības vai bezdarbības dēļ, līdz ar ko nav piedzenami no atbildētājas.

Atbildētāja neatzīst arī prasītāja prasību par likumisko procentu piedziņu EUR 39,36 apmērā, jo saskaņā ar Civillikuma 1656.pantu parādnieks nav nokavējis, ja nokavējuma iemesls ir viņa pamatotas šaubas vai nu vispār par to saistību, kuras izpildīšanu no viņa prasa, vai par tās apmēru. Uzskata, ka atbildētājas šaubas, kas balstītas uz 2008.gada 13.oktobra Defekta aktu Nr.10, kuru sastādīja DzĪKS "Mežciems" komisija ir pamatotas un pietiekamas, lai noraidītu šādu prasītāja prasību.

Atbildētāja paskaidrojumos norāda, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250 ^{25}.panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

No lietas materiāliem redzams, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu 2016.gada 26.februārī prasītājam un atbildētājai ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (l.l.41.,70.,71.).

Ar Rēzeknes tiesas tiesnese s T.Maļinovskas 2016.gada 27.maija lēmumu civillietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā uz 24.10.2016. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu 2016.gada 27.maijā pusēm ir paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (l.l.72).

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji sekojošo apsvērumu dēļ:

Motīvu daļa :

[1.] Konstatēts, ka 2008.gada 07.janvārī starp prasītāju un /pers. C/ bija noslēgts apdrošināšanas līgums un izsniegta īpašuma apdrošināšanas polise Nr.19/004/82567/08, uz kuras pamata bija apdrošināts dzīvoklis /adrese/ (l.l.24.,25.).

Prasītājs 31.10.2008. lūdza apsaimniekotāju sniegt informāciju par applūšanas iemesliem (l.l.27.), uz ko saņēma no DzĪKS "Mežciems" atbildi, ka saliešana notika karsta ūdens ventiļa korpusa plīsuma dzīvoklī Nr.18 dēļ (l.l.28.).

Lietas materiālos ir DzĪKS "Mežciems" 19.11.2008. izziņa, kur noradīts, ka applūšana pēc adreses /adrese/ notika karstā ūdens ventiļa korpusa plīsuma dēļ dzīvoklī Nr.18 (l.l.29.).

Uz minētās informācijas pamata Seesam Insurance AS Latvijas filiāle 17.10.2008. sastādījusi aktu, kur tika noradīti bojājumi, kas tika nodarīti dzīvoklim /adrese/, applūšanas rezultātā (l.l.31.,31.).

Pēc iesniegtas 22.10.2008. SIA "Riņķīši" kalkulācijas par bojāto grīdu, griestu, sienu atjaunošanu (l.l.32.) prasītājs apstiprināja remonta darbu izmaksas uz summu Ls 1031,94 un, atskaitot pašrisku, izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību Ls 1031,94 jeb EUR 1326,03 (l.l.33.,34.).

Starp pusēm nepastāv strīds par faktu, ka appludināšanas gadījums notika 2008.gada 10.oktobrī, minētais noradīts prasītāja apdrošināšanas atlīdzības izmaksas aktā Nr.08-08397 no 15.12.2008. (l.l.33.), kā arī tas izriet no atbildētājas paskaidrojumiem (l.l.46.-52.).

No Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr.29554 18 izraksta izriet, ka uz apdrošināšanas negadījuma iestāšanās dienu dzīvokļa /adrese/ īpašniece bija atbildētāja /pers. B/ (l.l.35.,36.).

Starp pusēm pastāv strīds par to, vai atbildētāja ir atbildīga par apdrošināšanas ņēmējai /pers. C/ nodarītajiem zaudējumiem izmaksātās summas apmērā.

Tiesnese uzskata, ka prasītājs ir pierādījis zemāk minētos priekšnoteikumus zaudējumu piedziņai.

Likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 1.pants noteic, ka apdrošināšanas līgums ir apdrošinātāja un apdrošinājuma ņēmēja vienošanās, saskaņā ar kuru apdrošinājuma ņēmējs uzņemas saistības maksāt apdrošināšanas prēmiju līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā, kā arī izpildīt citas līgumā noteiktās saistības un apdrošinātājs uzņemas saistības, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, izmaksāt līgumā norādītajai personai apdrošināšanas atlīdzību atbilstoši apdrošināšanas līgumam.

Pamatojoties uz negadījuma brīdī spēkā esošā privātpersonu īpašuma apdrošināšanas līguma noteikumiem, prasītājs 2008.gada 15.decembrī izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību Ls 931,94 (jeb EUR 1326,03) /pers. C/ par apdrošinātajam īpašumam nodarītajiem zaudējumiem (l.l.33.,34.,39.).

Likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmajā daļā noteikts, ka apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem.

Civillikuma 1770.pantā noteikts, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.

Mūsdienu tiesību teorijā ir atzīts, ka zaudējumu atlīdzināšanas prasījumu un piedziņas pamati ir sekojoši:

1. tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība vai bezdarbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no ievainojamības viedokļa;

2. zaudējumu esamība;

3. cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību vai bezdarbību (*K.Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 209.lpp.*).

Civilprocesa likuma 10.pants noteic, ka puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā. Civilprocesa likuma 93.pants paredz pušu pienākumu pierādīt faktus, uz kuriem tās pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, atbildētājam iebildumu pamatotība.

Atbilstoši likuma par „Par dzīvokļa īpašumu" (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 01.01.2011.) 15.pantam par zaudējumu nodarīšanu citiem dzīvokļu īpašniekiem atbild dzīvokļa īpašnieks.

Savukārt, Civillikuma 1779.pants nosaka, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis.

Tiesnese atzīst, ka lietā ir konstatējami visi minētie priekšnoteikumi zaudējumu atlīdzināšanai.

Saskaņā ar likumu „Par dzīvokļa īpašumu" 2.panta pirmo daļu (redakcijā, kas bija spēkā uz 2008.gada 10.oktobri) atsevišķais īpašums ir daudzdzīvokļu mājā esoša no pārējās mājas daļas nošķirta telpa vai telpu komplekss, kas kā dzīvoklis, neapdzīvojamā telpa vai mākslinieka darbnīca ir iezīmēts mājas inventarizācijas plānā un kam ir piederīgas tā sienas, iekšējās starpsienas, griesti, grīdas, to apdare, logi, durvis, caurules, dūmvadi, vadu (komunikāciju) daļas un citu ar mājas ekspluatāciju funkcionāli nedalāmi saistītu elementu daļas, visi uzlabojumi, kas atrodas telpas vai telpu kompleksa robežās, kā arī ārpus dzīvokļa esošās un ar to funkcionāli saistītās palīgtelpas un palīgēkas, ko īpašnieks ieguvis likumā paredzētajā kārtībā.

Ievērojot to, ka ūdens noplūdes cēlonis atrodas atsevišķā, no pārējās mājas daļas nodalītā īpašuma robežās esošā konstrukcijā un tas neietilpst kopīpašuma daļā, atbildētāja kā dzīvokļa īpašniece noplūdes brīdī bija atbildīga par komunikāciju uzturēšanu un rīcību ar ūdeni, kā arī par to bojājumu rezultātā nodarītiem zaudējumiem.

Tiesnese uzskata par nepamatotu atbildētājas apgalvojumu, ka applūšana notika kopējā ūdensvada bojājuma dēļ, kas ir mājas kopējās komunikācijas un kopīpašnieku kopējais īpašums, līdz ar ko kopējā īpašumā bojājuma gadījumā zaudējumus atlīdzina īpašnieku kopība vai apsaimniekošanas uzņēmums (l.l.48.), jo lietas materiālos pierādījumu atbildētājas apgalvojumam nav, nekādu dokumentu, kas apstiprinātu atbildētājas norādīto applūšanas iemeslu nav.

Tiesneses ieskatā atbildētājas rīcības prettiesiskums izpaužas tādējādi, ka atbildētāja laicīgi nav veikusi tādus pasākumus savā dzīvoklī, kas novērstu ūdens noplūdi no tā, tādējādi radot zaudējumus apdrošinājuma ņēmējas īpašumam.

Tiesnese atzīst, ka zaudējumu esamību un to konkrēto apmēru apstiprina nekustamā īpašuma – /adrese/ defekta akts Nr.11 (l.l.26.), DzĪKS "Mežciems" izziņa no 19.11.2008. (l.l.29.), SIA "Rīņķīši" kalkulācijas par bojāto grīdu, griestu, sienu atjaunošanu (l.l.32.), no kuras redzams, ka zaudējumi apdrošinātajam īpašumam sastāda Ls 1310,77 (kopā ar PVN), kas pēc zaudējumu noregulēšanas protokola sastādīšanas samazināti līdz Ls 931,94 (EUR 1326,03) (l.l.5.,34.,33.).

Prasītājs, kā apdrošinātājs, jau pirms apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanas apdrošinājuma ņēmējam, atbilstoši likuma prasībām ir izvērtējis nodarīto zaudējumu apjomu, kas nepārprotami ir saistīts ar izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības apmēru. Tādējādi ir pierādīts arī cēloniskais sakars ar atbildētājas neattaisnojamu darbību – karstā ūdens ventiļa neuzturēšanu drošā tehniskā stāvoklī.

Ņemot vērā, ka defekta aktā Nr.11 (l.l.26.) konstatēta dzīvokļa /adrese/ griestu saliešana, loģisks ir secinājums, ka apliešana notikusi no stāvu augstāk esošā dzīvokļa. Ja atbildētājas ieskatā apliešana notikusi cita iemesla dēļ, viņai saskaņā ar minētajām procesuālajām normām tiesai bija jāiesniedz attiecīgi pierādījumi.

Saskaņā ar likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, izņemot gadījumus, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim (...), tiesnese atzīst, ka no atbildētājas /pers. B/ par labu prasītājam ir piedzenami zaudējumi EUR 1326,03 apmērā.

[2.] Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas zaudējumus - fiksēto maksu par zaudējumu lietas administrēšanu EUR 121,00, norādot, ka tā kā atbildētāja nesedza prasītājam zaudējumus labprātīgi, prasītājs atbilstoši Sadarbības līguma nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai ir pilnvarojis SIA „Julianus Inkaso Latvija" iekasēt no atbildētājas zaudējumus, līdz ar ko prasītājam radušies zaudējumi par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā, tas ir, par nepieciešamo dokumentu izprasīšanu un to apkopošanu, prasības pieteikuma sagatavošanu, nosūtīšanu utt.

2015.gada 27.jūnijā atbildētājai nosūtīta Pretenzija par zaudējumu atmaksu, lūdzot līdz 04.07.2015. samaksāt EUR 1344,77. Norādīts, ka, ja minētā summa netiks samaksāta, prasītājs uzdos veikt regresa prasības piedziņu SIA „Julianus Inkasso Latvija" norādot, ka tas palielinās parāda summu (l.l.37.).

Kā norādīts Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta spriedumā lietā SKC-0093/2015 no 30.06.2015. „regresa prasība - cita vietā mantisko saistību izpildījušas personas prasība atdot samaksāto naudas summu vai citu mantisko vērtību. Regresa prasība rodas gadījumos, kad likums paredz cietušajiem nodarītos zaudējumus (kaitējumu) atlīdzināt nevis vainīgajam, bet citai personai. Saskaņā ar regresa prasību vainīgajam jāatlīdzina šai personai visi izdevumi, kas radušies, izpildot viņa saistību, ja vien likumā nav noteikts kas cits" (Juridisko terminu vārdnīca, Autoru kolektīvs, Rīga, Nordik, 1998, 225.lpp.).

Spriedumā ir atzīts, ka naudas līdzekļi, kas izlietoti ne tikai apdrošināšanas atlīdzības izmaksai, bet arī ar to saistītu pasākumu finansēšanai, tāpat kā trešajai personai izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība rada prasītājai mantiski novērtējamu pamatumu jeb zaudējumus. Līdz ar to nav juridiskas nozīmes apstāklim, ka izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērs ir mazāks nekā prasības pieteikumā norādītā summa, kurā ietverti arī citi izdevumi, jo strīds risināms, ievērojot likumā paredzētās regresa prasības mērķi un piemērojot Civillikuma Saistību tiesību daļas 8.nodaļā iekļautās tiesību normas, kas regulē katra mantiski novērtējama pamatuma jeb zaudējumu atlīdzināšanas kārtību.

Šis sprieduma ir pieņemts lietā par LTAB (Biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs") regresa prasību pret atbildētāju pēc trešajai personai apdrošināšanas atlīdzības izmaksas un ir atzītas LTAB tiesības piedzīt no atbildētāja šajā gadījumā arī papildus izdevumus, kas radušies, nodrošinot apdrošināšanas atlīdzības izmaksu trešajai personai (tā saucamo administrēšanas izdevumu samaksu) .

Civillietu departaments atzinis, ka liedzot LTAB iespēju atgūt no atbildētāja, kurš nav apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību, visus līdzekļus, kas no Garantijas fonda iztērēti, lai segtu viņa vainas dēļ trešajai personai nodarītos zaudējumus, tiesa akceptējusi situāciju, ka ceļu satiksmes negadījumu izraisījusī persona tiek atbrīvota no zaudējumu atlīdzināšanas pienākuma, kas ir pretrunā ar Civillikuma 1779.pantu.

No minētā sprieduma atziņām ir secināms, ka strīds par papildus zaudējumu atlīdzināšanu personas, kas ir izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību, labā risināms, ievērojot speciālajā likumā paredzētās regresa prasības mērķi un piemērojot Civillikuma Saistību tiesību daļas 8.nodaļā iekļautās tiesību normas, kas regulē katra mantiski novērtējama pamatuma jeb zaudējumu atlīdzināšanas kārtību, un vainojamā persona nav atbrīvojamā no zaudējumu atlīdzināšanas, ja to summa pārsniedz izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmēru.

Tiesas ieskatā, minētā sprieduma atziņas var piemērot arī konkrētajā gadījumā, jo abos gadījumos strīdi par papildus zaudējumu piedziņu izriet no apdrošināšanas sfēru regulējošiem speciālajiem likumiem un no prasītāju tiesībām celt regresa prasību pret vainīgo personu pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas trešajai personai.

Ar lietas materiāliem pievienoto izrakstu no 2014.gada 13.novembra Sadarbības līguma Nr.01767-10-14A (l.l.10.) un 2015.gada 20.janvāra Pilnvaru apstiprinās, ka Seesam Insurance AS Latvijas filiāle pilnvaro SIA "Julianus Inkasso Latvija" piedzīt parādus no fiziskajām un juridiskajām personām (l.l.15.).

2014.gada 13.novembra Sadarbības līguma 1.punktā noteikts, ka Pasūtītājs uzdod un SIA "Julianus Inkasso Latvija" apņemas, atbilstoši līguma nosacījumiem, sniegt Pasūtītājam pakalpojumus, kas saistīti ar kredītinformācijas nodrošināšanu un Pasūtītāja Debitoru parādu piedziņu, pārvaldīšanu un regresu atgūšanu.

No SIA „Julianus Inkasso Latvija" 2015.gada 18.decembra faktūrrēķina Nr.15443 (l.l.22.) un prasītāja 2015.gada 21.decembra maksājuma uzdevuma (l.l.23.) izriet, ka prasītājs samaksājis prasītāja pārstāvim EUR 605,00 par tiesvedības pakalpojumiem saskaņā ar faktūrrēķinu, tai skaitā, lietā pret atbildētāju EUR 121,00 (kopā ar PVN 21%).

Tiesa atzīst, ka prasītāja izmaksātie EUR 121,00 SIA "Julianus Inkasso Latvija" ir atzīstami par zaudējumiem, kurus prasītājam ir tiesības atprasīt no atbildētājas, jo tie ir uzskatāmi par izdevumiem, kas radušies prasītājam atgūstot izmaksāto atlīdzību regresa kārtībā. Tiesa ņem vērā, ka atbildētāja tika brīdināta par parāda summas pieaugumu, ja parāda atgūšanai būs jāpiesaista SIA "Julianus Inkasso Latvija" (l.l.38.).

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasība par papildus zaudējumu piedziņu EUR 121,00 apmērā ir apmierināma.

[3.] Prasītājs lūdz piedzīt likumiskos nokavējuma procentus EUR 39,36 apmērā par laika periodu no 2015.gada 18.jūnija līdz 2015.gada

17.decembrim (l.l.5.).

Prasītājs likumiskos procentus ir aprēķinājis no nodarītā zaudējuma pamatsummas 0,01644% dienā, 181 diena, kopā EUR 39,36, ir aprēķins (l.l.5.).

Civillikuma 1756.pants nosaka, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Gadījumi, kuros likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, ir strikti regulēti Civillikuma 1759.pantā.

Konkrētajā gadījumā prasītājs piedzen nodarītos zaudējumus, kuri pēc jēgas un būtības neatbilst nevienam Civilprocesa likuma 1759.pantā minētajam gadījumam.

Neviens no pantā minētajiem gadījumiem nav konstatējams. Ja iet runa par parāda samaksas nokavējumu, tad nav konstatējams, ka ar prasītāja paziņojumu atbildētājai par zaudējumu atlīdzināšanu nosūtīšanu ir iestājies maksājuma pienākums.

Likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmā daļa noteic, ka apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem. Tātad likums nosaka prasītājam tiesības izvirzīt regresa prasību, bet nenosaka personas šīs prasības bezstrīdus izpildīšanas pienākumu.

Kā izriet no lietas materiāliem, atbildētāja paziņoja prasītājam, ka viņai nav pienākuma regresa kārtībā atlīdzināt pieprasītos zaudējumus (l.l.63.,64.). Līdz ar to, starp pusēm pastāv strīds un ar šī strīda izšķiršanu būs izspriests un rādīsies atbildētājas pienākums atlīdzināt zaudējumus.

Turklāt, saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 4.marta spriedumu lieta Nr. SKC-40/2016 nokavējuma procenti ir maksa par naudas vai cita kapitāla lietojumu pēc tam, kad iestājies maksājuma pienākumus. Judikatūrā, kas izveidojusies, iztulkojot tiesību normas par procentu saistības izcelšanos, atzīts, ka, pastāvot starp pusēm strīdam par maksājamo naudas summu, Civillikuma 1759.panta 1.punkts nav piemērojams (*sal. Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 12.oktobra spriedumu lietā Nr.SKC-262, 2011.gada 21.decembra spriedumu lietā Nr.455, 2012.gada 5.septembra spriedumu lietā Nr.SKC-366, Civillietu departamenta 2014.gada 21.marta spriedums lietā Nr.SKC-135*).

Pie nodibinātajiem apstākļiem tiesai nav tiesiska pamata apmierināt lūgumu par likumisko procentu piedziņu no atbildētājas prasītāja labā un prasība šajā daļā ir noraidāma.

Civillikuma 1811.pants noteic, ka naudas saistību izpilda ar samaksu. Uz lietas izskatīšanas dienu tiesā nav iesniegti pierādījumi, kas liecinātu par prasības summas samaksu, vai liktu apšaubīt prasības pamatotību un likumību.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesai ir jānorāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no parādnieka procentus, minot arī to apmēru. Atbilstoši šai likuma normai un Civillikuma 1765.panta pirmajā daļā noteikto likumisko procentu apmērs 6% (seši procenti no simta gadā) ar spriedumu ir nosakāmas prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos procentus no neatmaksātās zaudējumu summas.

Prasītājam ir tiesas izdevumi EUR 221,75 apmērā (valsts nodeva proporcionāli prasījuma apmierinātajai daļai EUR 217,05 apmērā un izdevumi, kas saistīti ar prasības pieteikuma un pavēstu piegādāšanu EUR 4,70 apmērā), kurus saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu jāpiedzen no atbildētājas prasītāja labā.

Rezolutīvā daļa :

Pamatojoties uz Civillikuma 1756., 1753., 1775., 1779.pantu, likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 1., 35.pantu, 40.panta pirmo daļu, likuma par „Par dzīvokļa īpašumu" (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 01.01.2011.) 2., 15.pantu, Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 193.pantu, 195., $204.^{1}$ pantiem, $250.^{25}$panta, tiesa

n o s p r i e d a:

apmierināt prasību daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, Seesam Insurance AS Latvijas filiāles, reģistrācijas Nr.40103475609, labā zaudējumus - izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību EUR 1326,03 apmērā, papildus zaudējumus EUR 121,00 apmērā un tiesas izdevumus EUR 221,75 apmērā, kopā EUR 1668,78 (viens tūkstotis seši simti sešdesmit astoņi euro un 78 eurocenti).

Noraidīt prasību daļā par likumisko nokavējuma procentu piedziņu EUR 39,36 apmērā.

Noteikt Seesam Insurance AS Latvijas filiāles, reģistrācijas Nr.40103475609, tiesības no sprieduma spēkā stāšanas brīža un līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. B/, personas kods /pers.kods/, likumiskos procentus 6% (seši procenti no simta gadā) no piespriestās zaudējumu summas EUR 1447,03, ievērojot Civillikuma normas par procentu pieauguma apstāšanos.

Noteikt atbildētājai termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Civilprocesa likuma $440.^{2}$ pantā noteiktajos gadījumos Latgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rēzeknes tiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas (24.10.2016.).

Tiesnese: **T.Maļinovska**